

mládeže, konzumaci médií včetně sociálních sítí a hodnotové postoje mládeže k české, resp. československé minulosti a současnosti ze společensko-politického pohledu. Nedílnou součástí uvedených průzkumů jsou i otázky na postoje k procesu vzdělávání v oblasti občanské, mediální a informační gramotnosti. Uvedená šetření jsme zmiňovali v kapitole organizace Člověk v tísni, pro něž byla tato určena. Dále je proto nerozvádíme.

Jiným průzkumem v oblasti vzdělávání je šetření *Obědy zdarma v předškolním a základním vzdělávání*⁸ sledující postoje české populace k obědům ve školách zdarma včetně postojů zástupců mateřských a základních škol a zabývající se jejich zkušenostmi a postoji k dětem ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí, přičemž reprezentativní vzorek 477 mateřských a základních škol je užitečný zejména úrovní dotazování (ředitelé a zástupci škol). Prezentace a vizualizace dat v uvedené analýze probíhají standardním deskriptivním způsobem obdobným jako ve výzkumech Jeden svět na školách, příklady zde proto neuvádíme.

Data průzkumu postojů k obědům zdarma nabízí potenciálně upotřebitelná data pro potřeby KA5, a to zejména kontextuální faktory na úrovni školy s důrazem na socioekonomické rozdíly, tedy pro výzkumy ČŠI v oblasti SES a jeho dopadů na podmínky, průběh a výsledky vzdělávání. Podmínkou je možnost vyžádání dat (agentura MEDIAN má zpravidla vstřícný přístup k poskytování dat) a možnost data propojovat skrze unikátní identifikátor školy (ideálně REDIZO).

Dalším výzkumem vzdělávání je např. *Digitální gramotnost: Zpráva o stavu a výuce digitální gramotnosti a komparace se zahraničím*⁹ zpracovaná pro MPSV. Agentura MEDIAN zde využívá jednak data ČSÚ, Eurostatu, ICILS a jiných výzkumů, jednak data rozsáhlého průzkumu Market & Media & Lifestyle – TGI (komerční data), která sledují mj. spotřebitelské chování v konzumaci médií a používání ICT. Sleduje se např. využívání antivirových programů, využívání internetu obecně dle sociodemografických charakteristik apod. Prezentace a vizualizace dat jsou velmi podobné výše uvedeným průzkumům, jejich příklady zde proto neuvádíme.

Data sledující digitální gramotnost mohou být užitečná pro sledování problematiky ICT na školách. Propojitelnost dat přímo pro účely aktivit KA5 je nicméně nízká, jelikož data jsou strukturována dle věku, ne dle navštěvované školy – a propojení jednotlivých mladých respondentů skrze identifikátor REDIZO tak pravděpodobně nebude možné.

Posledním příkladem výzkumu vzdělávání je šetření *Sociální inkluze ve vzdělávání*¹⁰ realizované agenturou MEDIAN pro organizaci EDUin na reprezentativním vzorku 1 027 respondentů ve věku 18+. Sledovány jsou postoje veřejnosti k inkluzi, přičemž kromě deskriptivní prezentace a vizualizace dat je ve větší míře využívána metoda faktorové analýzy. Vizualizace dat je obdobná jako u předchozích šetření, její příklady proto neuvádíme.

Ačkoli data sledující problematiku sociální inkluze jsou pro potřeby ČŠI upotřebitelná a i pro aktivitu KA5 projektu KSH by upotřebitelnost nebyla zanedbatelná, pouhé šetření názorů a postojů veřejnosti bez dotazování např. škol, tedy bez možnosti propojení dat, činí data spíše nevyužitelná.

1.11 Společnost pro kvalitu školy

Sdružení Společnost pro kvalitu školy se od konce 90. let 20. st. zabývá monitorováním kvality mateřských, základních a středních škol v ČR (dříve jako Klíč, o. s.). Kromě monitoringu

⁸ Dostupné z: http://osf.cz/wp-content/uploads/2017/08/OSF_Studie_Obedy_zdarma-1.pdf.

⁹ Dostupné z: https://www.mpsv.cz/files/clanky/31592/Digitalni_gramotnost_researce.pdf.

¹⁰ Dostupné z: <https://drive.google.com/file/d/0B4CR16qnQpfBRF12YnBTMGZvS0E/view>.